

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

5. Пустотін В. Національна самосвідомість. *Мала енциклопедія етнодержавознавства* / ред. Ю. І. Римаренко [та ін.]; НАН України, Інститут держави і права ім. В.М.Корецького. Київ: Генеза: Довіра, 1996. С. 103.

6. Сбітнева Л. М. Духовність особистості: методологія, теорія, практика. – 2(104) – 2022

7. Шкляр Л.Є. Етнос як суб'єкт історичної дії. *Онтологічні проблеми культури*. Київ : Наукова думка, 1994. 67 с.

ДАЙ ХУЕЙ

здобувач другого рівня вищої освіти;

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського»;

Наталя КЬОН,

кандидат педагогічних наук, професор

СУТНІСТЬ ПОНЯТТЯ «РІЗНОСТИЛЬОВІ ВОКАЛЬНІ НАВИЧКИ»

Вокальне мистецтво є одним із найважливіших аспектів музичної культури, що охоплює безліч стилів і жанрів. Кожен музичний стиль вимагає специфічних вокальних навичок, які відображаються у техніці виконання, манері співу та інтерпретації музичного твору. У цьому контексті поняття «різностильові вокальні навички» має важливе значення для виконавця, оскільки воно охоплює широкий спектр умінь, необхідних для виконання вокальної музики в різних стилістичних напрямках.

Під різностильовими вокальними навичками розуміють сукупність фонаційно-технічних і виконавсько-виразних прийомів, що використовуються вокалістом у творах, різних за музичними стилями. Оволодіння певним комплексом навичок дозволяє співаку швидко адаптуватися до різних музичних вимог, включаючи особливості застосованої вокально-фонаційної техніки, манеру подачі звуку та відображення тонкощів художнього напрямку й індивідуального стилю композитора у процесі виконавської інтерпретації вокальних творів.

Характеризуючи складні й ємні поняття «музичний стиль» і «вокально-виконавський стиль», виокремимо декілька підходів до їх класифікації. Перш за все, це історико-культурний підхід, відповідно до якого історія становлення вокального мистецтва розглядається з погляду типових для певного часового періоду художньо-естетичних ідей, музичних мовленнєвих засобів, жанрів і форм, що панували в той чи інший час.

По-друге, це національно-культурні стилі, на особливості яких впливають географічно-кліматичні умови, темперамент і менталітет певного етносу, властиві йому мова, форми спілкування, мистецькі, зокрема музичні, традиції тощо.

Крім того, виділяють стильові особливості художніх напрямів і індивідуально-стильові риси в творчості талановитих композиторів.

Інший підхід стосується розподілу всього вокально-творчого здобутку людства на народний, академічний і розважально-естрадний різновиди. Кожен із них також містить різноманіття жанрів, форм і стильових різновидів. Так, у галузі академічного вокалу виділяють такі різновиди, як камерний, оперний і кантатно-ораторіальний, а з ними – і відповідні виконавські стилі. Серед розважальних творів вирізняють естрадний спів, джаз, фолк, рок, поп та інші.

Отже, кожен вокальний стиль має свої характерні особливості, які потребують оволодіння специфічними прийомами і засобами вокального інтонування, що відповідають вимогам виконання певних творів.

Класичний вокал вимагає досконалої техніки володіння голосом, зокрема у сфері дихання, резонансів та артикуляції, здатності використовувати різні голосові регістри в єдиній тембровій фарбі, володіння багатством динамічних і штрихових прийомів. Вокалісти, що виконують класичні твори, повинні мати досконале інтонування, гарну дикцію, а також.

Для естрадного вокалу характерна яскрава емоційна виразність, здатність здійснювати віртуальний контакт із слухачами, передаючи нібито власні почуття й переживання через вокальне виконання.

Щодо такого різновиду, як «фолк», варто зазначити, що народна музика різних культур має свої особливі вокальні традиції. У фольклорних стилях вокальні навички можуть включати природне звучання голосу, використання специфічних прийомів, таких як білий голос (прямий, необроблений голос) або декламаційний спів.

Джазовий вокал характеризується імпровізаційністю, нестандартними ритмічними побудовами та складними мелодійними лініями. Вокалісти повинні досконало володіти почуттям синкопованого ритму, свінгу та бути готовими до експериментів з гармонією й інтонацією, їх імпровізованого варіювання як в індивідуальній, так і в колективній формах виконавства.

Особливо популярними в сучасній молоді є твори у стилі «рок». Вокалісти, які співають рок, зазвичай використовують техніки, що дозволяють досягати сильного, почасти – максимально різкого звучання, насиченого тембру та його «перепади» й своєрідні технічні прийоми, які потребують витривалості голосу.

Оволодіння різностильовими вокальними навичками базується на кількох ключових компонентах, які забезпечують вокалісту можливість виконувати музику різних стилів. Головний з них – це гнучкість голосу: вокаліст має вміти адаптувати свій голос відповідно до вимог різних стилів, від легкого, ненапруженого звучання у творах стилів Ренесансу й раннього Бароко до вміння досягати драматизму в творах стилю Веризму, Експресіонізму, Модерну тощо. Ще більш відмінними є виконавські засоби, якщо співак бажає навчитися співати як у класичному, так і в естрадному жанрах.

Отже, для оволодіння різностильовими вокальними навичками необхідно комплексно підходити до навчання, поєднуючи різні методики вокальної підготовки. Практикування співу в різних стилях має здійснюватися під керівництвом досвідчених педагогів, запобігати перенавантаження голосового апарату, оволодіння здатністю перемикатися з одного стилю на інший, не втрачаючи при цьому напрацьованих в кожному з них вокально-фонаційних, виразно-виконавських та сценічно-комунікативних навичок.

ЛІТЕРАТУРА

1. Дрожжина, Н.В. (2008). Вокальне виконавство в системі музичного мистецтва естради: дис... канд. мистецтвознавства. Харків. Держ. Ун-т Мистецтв ім. І.П. Котляревського. Харків.
2. Кьон Н.Г., Бітько Н.Г. (2018). Удосконалення орієнтації магістрантів у різних вокально-виконавських стилях. Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К.Д. Ушинського. Вип. 3 (122). Одеса, 70-76.
3. Лотман Р.О. (2013). Особливості вокальної підготовки майбутніх учителів музики в різних співацьких манерах. Збірник наукових праць звітної наукової конференції викладачів університету за 2012 рік. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 69-71.

Юрій БАРАНОВСЬКИЙ,

здобувач другого рівня вищої освіти,
Одеська національна музична академія
імені А.В. Нежданової;

науковий керівник: доктор мистецтвознавства,
професор О.А.ОВСЯННІКОВА-ТРЕЛЬ

ПОЛІХУДОЖНЯ ОБІЗНАНІСТЬ ЯК ОСНОВА МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО АРТИСТА ОРКЕСТРУ

Ключовим аспектом майстерності артиста духового оркестру є поліхудожня освіченість, що формує його здатність сприймати, інтерпретувати, виконувати духову музику різних стилів, жанрів і художніх форм. Репертуар духового оркестру достатньо різноманітний – від класики до сучасної музики, джазу та популярних жанрів. Майбутній артист духового оркестру має майстерно володіти не лише технікою гри на інструменті, а й мати широкий полімодальний кругозір, бути культурно обізнаним, здатним до художньо-інтерпретаційної діяльності.

На значущість проблеми поліхудожньої обізнаності музикантів, у тому числі артистів духового оркестру, вказують наукові праці вітчизняних та зарубіжних дослідників. На необхідності розвитку художніх (мистецьких) компетенцій музикантів-виконавців через занурення у різні художні сфери

Особливості підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в нових соціо-культурних умовах.....	129
Ван Цзі (Жуйке)	
Формування вокальної культури майбутніх учителів музики.....	133
Ходот А.	
Результати діагностики сформованості індивідуального сценічного іміджу школярів умовах навчання естрадного співу.....	137
Іригіна С., Шиліна А.	
Українська пісенна спадщина як засіб розвитку національної самосвідомості здобувачів вищої освіти.....	140
Дай Хуей, Кьон Н.	
Сутність поняття «різностильові вокальні навички».....	144
Барановський Ю.	
Поліхудожня обізнаність як основа майстерності майбутнього артиста оркестру.....	146
Чень Сяоюй, Кьон Н.	
Сутність і структура вокально-стильової майстерності майбутніх викладачів України й Китаю.....	148
Грабовська А.	
Особливості впливу національних меншин на хореографічне мистецтво Закарпаття та розвиток фольклору.....	149
Костенко Т.	
Система роботи з розвитку творчого потенціалу вихованців в дитячому хореографічному колективі.....	156
Кочиашвілі А.	
Музично-естетичний смак як важлива компонента у формуванні творчої особистості.....	163
Балакан Д.	
Значення мастерингу в музичному мистецтві.....	165
Лукасян Л.	
Особливості ритмічного устрою в жанрі босанова.....	167
Го Шижун, Ніколаї, Г.	
Стилізація як засіб сучасної інтерпретації традиційної китайської хореографії	168
Небещук Є.	
Жанрові особливості балади.....	171
Добровольська, Р.	
Ретроспективний аналіз музикотерапевтичної освіти в США.....	173
Dashkovskiy V.	
Concert and performing activity as a condition for self-expression of future piano teachers.....	176